

Arvamuse esitamine võlaõigusseaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu kohta

Lugupeetud Mart Vörklaev!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Rahandusministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust võlaõigusseaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu kohta, millega muudetakse põhimaksekonto avamise ja sulgemise regulatsiooni. Oleme eelnõuga tutvunud ning esitame järgnevalt Kaubanduskoja kommentaarid:

- Eelnõu § 1 p 6 kohaselt lisatakse võlaõigusseadusesse § 720¹, kus sätestatakse põhimakseteenuse lepingu ülesütlemise kord. Plaanitava sätte lg 1 kohaselt võib krediidasutus põhimakseteenuse lepingu sõlminud tarbijaga lepingu üles öelda üksnes erakorraliselt ja nimetatud paragrahvis sätestatud juhtudel. Rõhutame, et krediidasutuste jaoks on oluline, et seadus täpselt piiritleks, milliste tarbijate puhul lepingu ülesütlemise erisused kehtivad. Tarbija mõiste on kehtivas seaduses defineeritud võlaõigusseaduse § 1 lõikes 5, kuid kõik selle mõiste alla minevad tarbijad ei kuulu maksekonto direktiivi kohaldamisalasse. Eelnõu järgi on VÕS § 720¹ uue sõnastuse eesmärk viia Eesti seadus kooskõlla maksekonto direktiiviga. Arvestades, et näiteks väljaspool EL elavatele tarbijatele põhimakseteenuse lepingu sõlmimise kohustus ei laiene, siis ei laiene nendega sõlmitud põhimakseteenuse lepingutele ka maksekonto direktiivist tulenevad ülesütlemise alused. **Seega palume seletuskirja muuta ja välja tuua, et teatud tarbijate puhul on võimalik ka põhimakseteenuse lepingu korraline ülesütlemine.**
- Eelnõuga täiendatakse seadust §-ga 720¹ lg 3 p-ga 6 järgmises sõnastuses: krediidasutus võib tarbijaga sõlmitud põhimakseteenuse lepingu üles öelda, kui: maksekontol ei ole vähemalt kuue järjestikuse kuu jooksul olnud piisavalt rahalisi vahendeid põhimakseteenuse lepingust tulenevate kohustuste täitmiseks ning võlgnetav summa on suurem kui 100 eurot. Kaubanduskoda teeb ettepaneku laiendada VÕS § 720¹ lõike 3 punkti 6 sõnastust, hõlmates ka muude lepingute oluliste kohustuste rikkumise. Hetkel on säte sõnastatud liiga kitsalt, keskendudes vaid teenustasude võlgnevusele. Põhimakseteenuse osutamise lepingutes on ka muid kohustusi, mida klient peab

järgima ja mille olulise rikkumise korral peaks krediidasutusel olema õigus leping üles öelda (nt kaardi- ja internetipanga lepingute puhul maksevahendi isikliku kasutamise kohustus; turvaelementide saladuses hoidmise kohustus; maksekonto lepingu puhul pangale hoolsusmeetmete täitmiseks vajalike andmete ja dokumentide esitamise kohustus). **Seega Kaubanduskoda teeb ettepaneku laiendada VÕS § 720¹ lõike 3 punkti 6 sõnastust, hõlmates ka muude lepingute oluliste kohustuste rikkumise.**

3. Eelnõu § 6 punktiga 1 muudetakse rahapesu tõkestamise seaduse § 42 lg 1 sõnastust. Kehtiva lõike 1 kohaselt on kohustatud isikul keelatud luua ärisuhet või võimaldada tehingu tegemist või lõpuleviimist juhuti või ärisuhte raames, kui ta ei suuda täita hoolsusmeetmeid või kui tal on kahtlus, et tegemist on rahapesu või terrorismi rahastamisega. Muudatuse (eelnõu § 6 p 1) kohaselt jäetakse alustest välja suutmatuse täita ärisuhte seire hoolsusmeetet ja kahtlus, et tegemist on rahapesu või terrorismi rahastamisega.

Rahapesu tõkestamise seaduse § 1 lg 1 kohaselt on nimetatud seaduse eesmärk ettevõtluskeskkonna usaldusväärset ja läbipaistvust suurendades tõkestada Eesti rahandussüsteemi ning majandusruumi kasutamist rahapesuks ja terrorismi rahastamiseks. Oleme seisukohal, et plaanitud muudatus ei ole kooskõlas rahapesu tõkestamise seaduse eesmärgiga ja rahvusvaheliste põhimõtetega, sest muudatuse tagajärjel muutuks ärisuhte seire teostamata jätmisel ja rahapesu või terrorismi rahastamise kahtluse tuvastamisel tehingu tegemise või ärisuhte loomise või jätkamise otsustamine kohustatud isiku äriliseks kaalutluseks (riskiisu). Nimetatu ei soosi meie hinnangul ettevõtluskeskkonna usaldusväärset ja läbipaistvust ega Eesti rahandussüsteemi ning majandusruumi kasutamise tõkestamist rahapesuks ja terrorismi rahastamiseks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

Ireen Tarto Ireen.tarto@koda.ee